

Dom Pomocy Społecznej
w Strzelcu Opolskim
tel. 4612329, 4613480
z filią w Szymiszowie
tel. 4617736
z filią w Leśnicy
tel. 4615253

Dom Pomocy Społecznej w Kadlubie
tel. 4636337, 4636422, 4636744
e-mail: dpskadlub@go2.pl

Dom Pomocy Społecznej w Zawadzkiem
tel. 4622011
e-mail: dpszawadzkie@poczta.fm

Zespół Szkół w Strzelcach Opolskich
tel. 4612225

Zespół Szkół Zawodowych nr1
w Strzelcach Op.
tel. 4612701
e-mail: zsz-strzelceop@oswiata.org.pl

Zespół Szkół Zawodowych w Zawadzkiem
tel. 4616288, 4616541
e-mail: zsazawa@interia.pl

Liceum Ogólnokształcące w Zawadzkiem
tel. 4616430
e-mail: LICEUMZA@Edu.APPIE.PL

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Strzelcu Opolskim
tel. 4613381, 4613901

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
w Strzelcach Op.
tel. 4613026
e-mail: pppstrzelce@poczta.onet.pl

Zespół Szkół Specjalnych
przy DPS w Zawadzkiem
tel. 4620046, 4616049, 4620049
e-mail: ZSS_Zawadzkie@poczta.onet.pl

Zespół Szkół Specjalnych
w Strzelcach Op.
tel. 4612882
e-mail: gimspecj@tlen.pl

Zespół Szkół Specjalnych przy DPS
w Kadlubie
tel. 4636422, 4636744
e-mail: SMMKadlub@go2.pl

Specjalny Ośrodek Szkolno-
Wychowawczy
w Leśnicy
tel. 4615261
e-mail: soswlesnica@poczta.onet.pl

Szkolne Schronisko Młodzieżowe
w Górze Św. Anny
tel. 4615473

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki
Zdrowotnej w Strzelcach Opolskich
tel. 4613291-95

Komenda Powiatowa Państwowej Straży
Pożarnej w Strzelcach Opolskich
tel. 4049903

Komenda Powiatowa Policji
w Strzelcach Opolskich
tel. 4621200, 4621903

Powiatowy Inspektorat Weterynarii
w Strzelcach Opolskich
tel. 4614528

Powiatowy Inspektorat Nadzoru
Budowlanego w Strzelcach Opolskich
tel. 4639099

Powiatowa Stacja Sanitarno-
Epidemiologiczna w Strzelcach
Opolskich
tel. 4400313

Powiatowy Urząd Pracy
w Strzelcach Opolskich
tel. 4621800

Wydawca: Starostwo Strzeleckie
Redaktor Naczelny: Marta Górka
Redaguje Zespół.
Druk: Drukarnia „PRO MEDIA”
45-125 Opole, ul. Składowa 4,
tel. 077/453-18-07, 454-18-69,
fax 453-74-96

Redakcja zastrzega sobie prawo do
skracania tekstów i adustacji.
Materiałów nie zamówionych nie
zwraca.
Nie odpowiada za treść
zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Sekretariat Starosty
tel. +48 77 4639093
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
wew. 220
**Wydział Ruchu Drogowego
i Dróg Powiatowych**
wew. 117, 118, 119, 120, 121, 124,
125, 150, 149, 151, 152, 153
Wydział Finansowy
wew. 127, 128, 131, 229, 201, 202, 203
Wydział Geodezji, kartografii, Katastru

i Gospodarki Nieruchomościami
wew. 105, 140, 133, 137
Wydział Architektoniczno – Budowlany
wew. 215, 217, 249
Wydział Organizacyjny
Wew. 206, 207, 213, 204
Zespół Kontroli
Wew. 145
**Wydział Zarządzania Kryzysowego
Ochrony Ludności i Spraw Obronnych**
wew. 219

**Wydział Edukacji, Kultury,
Kultury Fizycznej i Turystyki**
wew. 221, 222, 223, 228
**Wydział Rolnictwa
i Ochrony Środowiska**
wew. 132, 224, 225, 226
**Wydział Gospodarki
Mieniem Powiatu**
wew. 144,146
Zespół ds. Promocji Powiatu
wew. 218, 230

Powiatowy Rzecznik Konsumentów radzi

Instytucje publiczne i organizacje społeczne ochrony konsumenta

Często pytacie Państwo, w jakich instytucjach i organizacjach pomocy i w jakim zakresie. Oto pierwsza część informacji.

Ochrona konsumenta jest w naszym kraju zadaniem wielu instytucji. W powszechnej świadomości utrwalił się wizerunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Konsumentów, Federacji Konsumentów, Inspekcji Handlowej, czy sądu polubownego. Każda z tych instytucji, realizując właściwe tylko dla siebie zadania, ma do spełnienia doniosłą rolę w zakresie ochrony praw konsumenta. Wszystkie, realizując cząstkowe zadania w tym zakresie, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny system zapewniający konsumentowi ochronę prawną.

Podstawowe znaczenie mają: **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** (instytucja rządowa zajmująca się ochroną konsumenta zbiorowego) wraz z **Inspekcją Handlową, powiatowi (miejski) rzecznicy konsumentów** (instytucja samorządowa zajmująca się ochroną konsumenta indywidualnego) oraz **organizacje społeczne** (np. Federacja Konsumentów zajmująca się również pomocą konsumentowi indywidualnemu, jak i działaniami lobby-stycznymi na rzecz zbiorowości konsumentów, czy Stowarzyszenie Konsumentów Polskich). Poza tym wymienić tu można jeszcze instytucje powołane do ochrony konsumenta w wąskim i specjalistycznym zakresie. Rolę taką pełnią: **Rzecznik Ubezpieczonych, Arbitr Bankowy, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.**

Poniżej przedstawiona zostanie krótka charakterystyka wszystkich instytucji, ze szczególnym wskazaniem zadań z zakresu ochrony praw konsumenta.

Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów jest **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należą między innymi:

- sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy,
- wydawanie, w przypadkach określonych ustawą, decyzji w sprawach przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję, w sprawach koncentracji lub podziału przedsiębiorców oraz przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, a także decyzji w sprawach kar pieniężnych,
- przygotowywanie projektów rządowej polityki konsumenckiej,
- opracowywanie i przedkładanie Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dotyczących ochrony interesów konsumentów,
- opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- podejmowanie czynności wynikających z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji,
- występowanie do wyspecjalizowanych jednostek i odpowiednich organów kontroli państwo-

- wej o wykonanie badań przestrzegania praw konsumentów,
- nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów przeznaczonych dla konsumentów w zakresie wynikającym z przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów,
- inicjowanie badań towarów i usług, wykonywanych przez organizacje konsumenckie,
- opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o prawach konsumentów,
- gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów.

Prezesowi Urzędu podlega **Inspekcja Handlowa**, która jest wyspecjalizowanym organem kontroli powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. Do zadań Inspekcji należy w szczególności:

- kontrola legalności i rzetelności działania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów odrębnych w zakresie produkcji, handlu i usług,
- kontrola produktów wprowadzonych do obrotu w zakresie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych z wyłączeniem produktów podlegających nadzorowi innych właściwych organów,
- kontrola produktów znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu, w tym w zakresie oznakowania i zafałszowań, oraz kontrola usług,
- podejmowanie mediacji w celu ochrony interesów i praw konsumentów,
- organizowanie i prowadzenie stałych polubownych sądów konsumenckich,

- prowadzenie poradnictwa konsumenckiego.

Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje natomiast **powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów**. Do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy:

- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- prowadzenie edukacji konsumenckiej,
- wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów

Do zadań rzecznika należy również współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi, składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów oraz wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

Na tle innych instytucji publicznych zajmujących się ochroną interesów konsumentów, tj. Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcji Handlowej - rzecznik konsumentów jest instytucją samorządową o charakterze doradczym dla indywidualnego konsumenta. Nie mając uprawnień do wydawania nakazów, zakazów, nakładania kar i grzywn na przedsiębiorców, rzecznik może służyć konsumentowi przede wszystkim bezpłatną, fachową poradą prawną, a w celu wyegzekwowania należnych konsumentowi świadczeń wykorzystać uprawnień procesowe.

Dariusz Steńko

Prawa kobiet na rynku pracy

Polska również w zakresie swojego prawa, wprowadziła już odpowiednie regulacje ułatwiające kobietom funkcjonowanie na rynku pracy. Prawo to m.in. **zakazuje dyskryminacji ze względu na płeć** - np. w dostępie do zatrudnienia, w zakresie wynagrodzenia i warunków pracy, w obszarach związanych z zabezpieczeniem społecznym. Gwarantuje nie tylko równe prawa, lecz także **równość szans**. Analogiczne przepisy już w tej chwili obowiązują w polskim prawie, zostały wprowadzone do kodeksu pracy. Oto podstawowe informacje, zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru gazety.

Z **dyskryminacją bezpośrednią** mamy do czynienia w sytuacji, kiedy kobiety i mężczyźni są traktowani w różny sposób, nie mający obiektywnego i racjonalnego uzasadnienia, a powodem różnego traktowania jest płeć. Jesteś dyskryminowana, jeżeli zarabiasz mniej niż mężczyzna na tym samym stanowisku (**zasada równej płacy za tę samą pracę**), ale także wtedy, gdy Twoje wynagrodzenie jest niższe, mimo że wartość twojej pracy jest porównywalna z wartością pracy mężczyzny, nawet jeśli wykonujecie różne funkcje (**zasada równej płacy za pracę równej wartości**). Tak samo dyskryminacją jest odmowa przyjęcia Cię do pracy, awansu albo skierowania na szkolenie dlatego, że jesteś w ciąży lub już jesteś matką.

O **dyskryminacji pośredniej** mówimy wtedy, gdy prawo, przepis prawny, polityka lub praktyka, pozornie neutralne, mają negatywne skutki dla znaczącej liczby przedstawicieli jednej płci, chyba że stosowanie takiego uregulowania, kryterium lub praktyki jest właściwe i niezbędne, a także może być usprawiedliwione czynnikami nie związanymi z płcią. Jeżeli pracujesz w niepełnym wymiarze godzin i stawka za godzinę Twojej pracy jest niższa od stawki osoby zatrudnionej na pełen etat, a przy tym większość osób pracujących na część etatu to kobiety, a na cały etat - mężczyźni - masz do czynienia z dyskryminacją pośrednią. Jeżeli w związku z pracą w niepełnym wymiarze nie przysługuje Ci dodatek, nagroda, premia, to również jest to dyskryminacja pośrednia.

Kryteria oceny wartości pracy muszą być jasne i składać się z takich elementów jak kwalifikacje, praktyka i doświadczenie zawodowe, a także stopień odpowiedzialności wysiłku (fizycznego, jak i psychicznego) koniecznego do wykonania pracy. Równe traktowanie

Masz prawo do **równego traktowania w miejscu pracy**, w tym: warunków pracy, równego z mężczyznami dostępu do szkoleń podnoszących kwalifikacje oraz awansu.

Zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn dotyczy również **proce-**

su przyjmowania do pracy. Oferty pracy zawierające wymagania co do płci kandydata/ki są sprzeczne z prawem zarówno polskim, jak i europejskim. To oznacza, że nie można napisać w ogłoszeniu: zatrudnimy piekarniarki, kierowcę, magazyniera, tylko: „zatrudnimy osobę do prac piekarniarskich”, „osobę do prowadzenia samochodu, czy obsługi magazynu”. Zakazane jest domaganie się od kandydatki do pracy przedstawienia testów ciążyowych czy deklaracji dotyczących sytuacji rodzinnej (liczby dzieci lub ewentualnego założenia rodziny).

W związku z tym, że niektóre zawody są zdominowane przez kobiety, a inne przez mężczyzn, możliwe jest stosowanie przez pracodawców **mechanizmów pozwalających na wyrównanie udziału kobiet i mężczyzn** w danym sektorze. Np. jeżeli w firmie stanowiska menedżerskie zajmują głównie mężczyźni, to przy zatrudnianiu nowych osób, gdy kandydat i kandydatka mają równe kwalifikacje, pracodawca może dać pierwszeństwo kobiecie. Jeżeli **jesteś w ciąży, tuż po porodzie lub karmisz dziecko**, pracodawca ma obowiązek zapewnić Ci ochronę zdrowia, bezpieczeństwo pracy oraz gwarantowany ustawowo urlop macierzyński, co najmniej 12-tygodniowy. Jeżeli wykonany przez Ciebie zawód może w jakikolwiek sposób zagrazać Two-

jemu zdrowiu lub życiu, to pracodawca musi zapewnić Ci przeniesienie do bezpieczniejszej pracy lub udzielić płatnego urlopu. Pracodawca nie ma prawa zwolnić Cię z pracy z powodu ciąży lub choroby związanej z ciążą do momentu zakończenia urlopu macierzyńskiego. Od niedawna **możesz dzielić część urlopu rodzicielskiego z ojcem dziecka**. W tym okresie Tobie lub ojcu dziecka przysługuje zasiłek macierzyński/ojcowski. Po wykorzystaniu urlopu rodzicielskiego pracodawca ma obowiązek przywrócić Ciebie lub ojca dziecka na to samo miejsce pracy, na stanowisko równorzędne lub podobne. **Pracodawca ma obowiązek poinformowania wszystkich zatrudnionych o przepisach dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn. Masz prawo domagać się równouprawnienia w pracy, a także zaskarżać do sądu pracodawcę za dyskryminujące działania.** Przed sądem to **pracodawca musi udowodnić**, że różne traktowanie pracowników nie wynika z tego, że są kobietami czy mężczyznami. Dochodzenie przez Ciebie praw nie może być powodem zwolnienia Cię z pracy. Postępując w ten sposób, pracodawca złamałby kodeks pracy. Jeżeli sąd uzna, że to Ty miałaś rację, **należy Ci się odszkodowanie**.

Prawa w kodeksie pracy stoją po stronie kobiet. Warto jednak pamiętać, że między literą prawa a praktyką jest spora różnica. O tę praktykę należy walczyć.